

LBRIS

We know
books

CARLOS MONTERO

Haosul din urma ta

Traducere din limba spaniolă de
ELENA-ANCA COMAN

 UNIVERS

Capitolul 1

Fotograful, un bărbat de circa cincizeci și cinci de ani, cu o burtă mare care nu-l împiedica să se aplece, să meargă cu spatele, să urce și să coboare pe și de pe tot ce întâlnea în cale pentru a obține cel mai bun unghi al camerei, îi încurajă pe tinerii proaspăt căsătoriți să se apropie de marginea mlaștinii, puțin mai încolo de băile termale romane. Iarna, apa din lacul de acumulare acoperea de obicei termele, dar cum în acea toamnă nu plouase prea mult, nivelul apei lăsa la vedere o parte dintre ruinele romane și un țărm nisipos caracteristic mai degrabă unei plaje, decât unui râu. Nisipul era presărat cu mii de frunze uscate, care căzuseră din niște copaci ce păreau să se despartă cu timiditate de apă, când de fapt, din cauza secetei, tocmai aceasta era cea care fugea de ei. Mlaștinile cu apă caldă fumegau în acea zi rece de iarnă, creând o atmosferă ciudată, cu care locuitorii provinciei Ourense erau deja obișnuiți, dar care-i surprindea mereu pe străini. Băile termale reveniseră la modă și erau o solicitare turistică atât pe malurile râului Miño, în enclave ca A Chubasqueira sau în Outariz, cât și în acest lac de acumulare, numit As Conchas, pe râul Limia, în sudul provinciei și aproape de granița cu Portugalia. Mii de turiști, pe lângă vecinii din zonă, veneau în timpul anului să facă baie în acele bălți calde,

adevărate jacuzzi naturale. „Nu este Islanda“, spuneau mândri locuitorii din Ourense, „este Galicia“.

– Cu acest cer și cu apa din lacul de acumulare, cred că poate fi un fundal minunat, zise fotograficul în timp ce-și ștergea cu o batistă din cârpă niște picături de transpirație care-i coborau pe frunte și-i ajungeau până la gură.

– Nu e prea ud? întrebă mireasa. Nu vreau să-mi murdăresc rochia.

Fotograficul se apropie de mal și pipăi cu mâna dreaptă pământul nisipos.

– Uscat. Apropiți-vă fără teamă.

Mirii îi dădură ascultare, deși nu păreau să colaboreze pe deplin, însă fotograficul era deja obișnuit cu asta; o parte din munca lui consta în a-i face să uite pentru douăzeci de minute de agitația din timpul zilei și de toate obligațiile lor față de invitați. Pentru a reuși, folosea de obicei repertoriul obișnuit, recurgând la celebrele sale fraze, menite să dezinhibeze cuplul. „Prinde-o de mijloc, privește-o așa, cu iubire. Ce ziceți de un sărut? Ce-ar fi să vă sărutați pe buze? S-ar putea să fiu nevoit să petrec cu voi noaptea nunții ca să vă dau indicații despre cum se face, pentru că vă văd cam încordați.“

În general, oricât de prostești erau, frazele funcționau, iar mirii ajungeau să se relaxeze și chiar să se bucure de moment. Dar acesta nu părea să fie cazul.

– Să încercăm să ne mișcăm repede, pentru că oamenii încep să protesteze, spuse mirele, consultându-și pentru a mia oară telefonul mobil.

– Nici în ziua nunții noastre nu lași telefonul în pace? protestă ea.

– Cele mai multe mesaje sunt de la tatăl tău. Ce vrei să fac?

– Terminăm imediat, jur, îi asigură fotograficul. Încă două fotografii acolo și gata. Andrea, ce-ar fi să privești spre apa

din lacul de acumulare? Imaginează-ți, nu știu, că vezi un velier minunat și că i-l arăți soțului tău.

– Soțul meu... Ce ciudat sună.

– Păi, va trebui să te obișnuiești, replică el binedispus.

– Bun, soțul meu, ia uite ce velier minunat e acolo, în depărtare.

Amândoi zâmbiră continuând pantomima, până când mireasa se strâmbă.

– Ce plutește acolo? Arată spre buruienile existente la vreo sută de metri distanță de mal. Este o plută?

– Unde? Fără ochelari, mi-e greu să...

– Acolo.

Soțul își forță puțin ochii și înțelese imediat gestul îngrozit al proaspetei sale soții.

– Este un trup... gol... și...

– Unde? întrebă fotograficul.

– Este un mort?

Cu iuțea pe care i-o permiteau degetele sale grase, fotograficul schimbă obiectivul de 50 mm al camerei sale cu unul telescopic de 200 mm. Îl îndreptă spre lacul de acumulare, căutând ținta. Reuși să încadreze exact ce căuta și putu să constate că, da, ceea ce plutea era un cadavru. Corpul tumefiat, pielea albastră, buzele vineții, spumă în gură, trăsăturile feței deformate din cauza umflăturii și părul încâlcit. Era la fel ca acelea care apăreau în serialele polițiste de care soția lui era atât de pasionată și pe care le înghițea aproape în fiecare seară. Apăsă de mai multe ori declanșatorul de la aparatul foto.

– Ce vezi? E mort? întrebă soțul, îngrozit și dominat de ideea unui cadavru plutitor.

Mireasa se ținea de brațul soțului ei și aștepta neliniștită răspunsul fotografului.

– Moartă. Este o femeie. Nu foarte în vârstă, confirmă fotograful. Ar fi mai bine să chemi Garda Civilă.

Mireasa nu-și putu reprima senzația de vomă. Vărsă. Stropi de vomă ajunseră pe rochia ei. Soțul îi dădu o batistă ca să se șteargă.

– Nu contează, nu contează.

Dintr-odată, i se părea lipsit de importanță și chiar nepotrivit să o preocupe o pată de pe rochie.

O oră mai târziu, în zonă sosiră mai multe patrule. Mirii nu mai erau acolo, doar fotograful rămăsese în acel loc. Considerase că era obligația lui să rămână până când aveau să apară cei din Garda Civilă.

Avură nevoie de o șalupă cu motor ca să ajungă la trupul neînsuflețit al fetei și să-l aducă până la mal. Judecătorul și secretara judiciară sosiră la scurt timp pentru ridicarea cadavrului.

– Cred că ea este, domnule judecător, se aventură prim-caporalul Giménez.

– Cine?

– Profesoara din Novariz, cea dispărută de o săptămână. Sărmana fată.

Capitolul 2

Am citit undeva care sunt cauzele ce provoacă cel mai mult stres; ordonate de la cea mai stresantă la cea mai puțin stresantă, acestea sunt: moartea unei ființe dragi, o despărțire amoroasă și o mutare.

Moartea unei ființe dragi: *check*. Sau, mai bine zis, dublu *check*.

Mutarea: ceea ce facem acum eu și soțul meu. Am părăsit apartamentul închiriat în cartierul Montealto din A Coruña după șase ani de locuit acolo.

Despărțire amoroasă: o văd pe-aproape, dacă nu cădem naibii odată de acord asupra a tot ce trebuie să aruncăm și să păstrăm.

– N-ai mai purtat haina asta de când erai la facultate.

– Mi-a dăruit-o tata. E una dintre puținele amintiri care mi-au mai rămas de la el.

– Germán, nu stabiliserăm că ai terminat cu refrenul „tata a murit“?

– Dacă te-ar auzi cineva... N-au trecut nici patru luni...

– Bine, probeaz-o. Dacă chiar crezi că-ți vine bine, o punem în cutiile pe care le luăm cu noi.

Germán o îmbracă. Se privește în oglindă, caută să vadă dacă și eu mă uit la el.

– Cum e? mă întreabă.

Vede ceva în reflexia sa ce nu-i place. Își duce mâna la cap și oftează cu îngrijorare, pipăindu-și părul cu oarecare neliniște.

– Am din ce în ce mai puțin păr. Cred că l-am pierdut în lunile cât am fost internat în spital. Nimeni nu-ți spune că acesta va fi unul dintre efectele colaterale ale bolii unui părinte.

– N-o să chelești.

– Sper. Ți place haina?

Eu îl privesc, fără să știu prea bine ce să spun.

– Este oribilă, cedează el. Chiar te-ai îndrăgostit de mine când purtam asta?

– Mai degrabă când ți-ai dat-o jos.

Atunci Germán începe să o dezbrace cu o senzualitate prefăcută și stângace, în timp ce fredonează o melodie de prost gust.

– Îmi pare rău, dar nu mai are același efect, îi spun cu o seriozitate voită. Îmi ating chiloții și nimic, uscați, uscați.

Germán râde. Și mă molipsește și eu de râsul lui.

Poate că acesta este motivul pentru care încă suntem împreună după doisprezece ani. Pentru că uneori încă râdem. Fiindcă, după cele întâmplare cu tatăl lui, îmi e din ce în ce mai greu să-i smulg un zâmbet. „Cele întâmplare cu tatăl lui” nu reprezintă altceva decât moartea acestuia. Ce ciudate sunt eufemismele și toate eforturile pe care le facem pentru a evita moartea din viața noastră și chiar și din limbaj. Cele întâmplare cu tatăl lui.

Tere spune că, atunci când vorbesc despre relația mea cu Germán, par o babă. O babă de cel puțin patruzeci și cinci de ani. Tot ce depășește vârsta noastră, treizeci și patru de ani, ea începe să considere bătrânețe. De-aia acum a apucat-o să și-o tragă cu unul sau doi pe săptămână, ca să profite de singurul an care i-a mai rămas înainte de decadentă. Eu îi spun că nu

vorbesc ca o babă, pur și simplu sunt împreună cu Germán din anul doi de facultate. Doisprezece ani deja, o nuntă, două avorturi naturale, moartea tatălui său, moartea mamei mele, patru mutări, cei doi ani și jumătate ai lui de șomer care deja durează de prea mult timp, deși el nu va recunoaște niciodată că este în șomaj, el scrie, doar că nu scrie și, nescriind, se deprimă. Intră și iese din depresie cu o ușurință uluitoare. Trebuie să mai pun la socoteală o poveste urâtă pe care amândoi încercăm să o uităm. Ne străduim atât de mult, încât uneori am impresia că am redus căsnicia la asta, la a depăși ce s-a întâmplat. Nici nu-i mai dăm nume. Pentru că, în teorie, am uitat. Amândoi suntem convinși că există viață după cele întâmplare și iată-ne aici, încercând în continuare. Și poate că este greu să recunosc, dar moartea mamei mele și cea a tatălui său ne-au ajutat să rezistăm. În cele mai grele momente, am avut mare nevoie unul de altul.

Acestor două tragedii trebuie să le adaug și cele două încercări ale mele de a câștiga concursul. Și acum deplasările, toate acele înlocuiri pe care le fac pentru cele mai rătăcite licee din Galicia. N-am câștigat concursul, dar am rămas pe un post suficient de bun ca să fiu angajată ca interimar. Unde este un loc liber de trei sau patru săptămâni sau chiar de două luni, acolo hop și eu. Sunt profesoara suplinitoare. Tere mi-a făcut chiar și un tricou. Profesoară suplinitoare imună la descurajare. Da, ce să fac? Îmi place foarte mult munca mea, deși nu pot să rămân cu aceiași elevi atât cât mi-ar plăcea. Vocația mea nu a fost una timpurie, ci, dimpotrivă, nu mă imaginam niciodată profesoară. Dar am încercat și m-a prins. Poate cu timpul mi se va întâmpla la fel ca multor profesori, mă voi plictisi în cele din urmă, voi vedea că trec anii, că îmbătrânesc și că elevii au mereu aceeași vârstă și aceeași energie, iar eu nu, dar în prezent îmi

este greu să cred asta. Și există profesori care-și păstrează entuziasmul până la final, nu? Eu de ce nu mă pot număra printre aceștia?

De data asta am avut noroc. O să înlocuiesc un cadru didactic timp de aproape șapte luni. Este practic aproape un an școlar. O să mă simt cu adevărat o profesoară. Șase luni pentru a-i vedea progresând pe elevi, pentru a le putea transmite cu adevărat ceea ce știu, ceea ce gândesc și ideile în care cred. Nu sunt prea multe, dar două sau trei lucruri bănuiesc că îi pot învăța. Sau, cel puțin, e timp suficient pentru a le dezvolta dragostea pentru literatură, pentru cărți. Bine, bine, mai bine nu mă ambalez, deja mă văd ca proful de la *Cercul poezilor dispăruți* și nu se pune problema de așa ceva. Am picioarele pe pământ, iar faptul că vocația mea a apărut târziu și că am deja o anumită vârstă – „Treizeci și trei de ani nu este o anumită vârstă, draga mea, o anumită vârstă înseamnă șai-zeci“, ar spune Tere – mă face o persoană realistă.

În plus și, mai ales, spre bucuria lui Germán, trebuie să înlocuiesc un cadru didactic la unul din cele două licee care există în satul său. Exact în liceul la care a învățat el. Mâna destinului, a norocului? Sau pur și simplu a hazardului? Pentru că se pare că nu există licee... De-aia și mutarea. Germán vine cu mine. Așa am hotărât. Mai bine zis, el a hotărât, dar să vorbești la plural când unele dintre deciziile luate unilateral nu sunt complet pe placul celui alt este unul dintre secretele căsniciei, ca să nu dai dracului totul. Folosind pluralul, ajungi să crezi că decizia a fost o chestiune comună și supărarea trece mai ușor.

Și trebuie să recunosc un lucru despre soțul meu. Germán se duce tot timpul anului o dată sau de două ori pe săptămână în satul lui, la început ca să aibă grijă de tatăl lui bolnav, iar acum ca să se ocupe de mama lui. Și deja e satul de drumuri, prea mulți kilometri. Aceasta este o șansă unică pentru

amândoi. Ca să o luăm de la zero în cel mai frumos peisaj. Satul lui, o mică așezare de douăsprezece mii de locuitori în adâncul provinciei Ourense, un loc cu multă istorie, multă brumă și multă ceață, multe poduri romane traversând râul, multe terme cu ape calde și alcaline, multă verdețură, multe mănăstiri în stil baroc, mult turism vara, dar, la urma urmei, un sat. Ah, și lovit de criză ca oricare altul; avea o economie bazată pe o mare fabrică de mezeluri, care a dat faliment și atunci satul a decăzut. Au rămas fără locuri de muncă aproximativ șase mii de persoane. Au cel mai ridicat indice de șomaj din țară. Și să nu-l numești sat, pentru că îi jignești pe locuitori, pentru ei este un oraș mic. Și, bineînțeles, acolo se află familia lui. Pentru Germán, nu există mediu mai bun decât familia lui. În ciuda dramei cu socrul meu. Dar trebuie să recunosc că întotdeauna au fost o bisericuță, iar în fața loviturilor vieții se unesc și mai mult. Țipă unii la alții, se supără, își reproșează diverse, dar nu-i poate despărți nimeni. Și cred că Germán are nevoie să fie în preajma familiei lui și a amintirii tatălui său pentru a-i asimila pierderea. În privința asta semănăm foarte puțin.

Sunt speriată. Mă tem ca nu cumva, după acele șase luni, când voi fi trimisă la alt liceu, Germán să decidă că s-a terminat cu mutările și că trebuie să ne stabilim tabăra în sat. Ar putea chiar să lucreze la afacerea familiei, dacă va renunța o dată pentru totdeauna la ideea de a scrie. Eu nu-l încurajez să renunțe, dar e adevărat că nu vreau să-l văd suferind. Îl disperă neputința lui de a scoate mai mult de jumătate de pagină pe zi, lipsa lui de inspirație îl cufundă în niște stări aproape vegetative, din care îi este greu să iasă. Și, deși la început găsea sprijin în mine pentru a scăpa de tristețile sale, acum știu că nu-i sunt de folos. Simte că-l judec, că-l critic prea mult – „Uite-o pe profesoara de literatură...“. De aceea vrea să-și aibă familia aproape, cu ei se simte protejat. Cu ei

este din nou copilul care făcea totul bine, cel care avea un talent indiscutabil, cel mai genial și mai ingenios din casa și din clasa lui. Și mai este faptul că, dacă vrem să avem copii, e întotdeauna mai bine să-i avem aproape pe ai noștri.

În asta constă problema. Ai lui nu sunt și ai mei. Eu n-am știut nici măcar să-mi țin aproape propria familie. Cât despre copii, după două avorturi, nu mai am nici trup, nici curaj să mai încerc. Germán crede că este din cauza cealaltă, a poveștii urâte despre care nu vorbim. Dar nu, mi-e de-ajuns să-i educ pe tinerii cărora le predau. Am încercat să discut cu Germán, dar spune că sunt negativistă și că suntem deja de mai bine de doi ani în rahat, încât să nu pot accepta că acum lucrurile încep să se rezolve. „Cum de nu pot să văd că faptul că trebuie să țin locul unui cadru didactic în satul lui este un semn că totul se schimbă?“, îmi spune.

– Trebuia să ni se schimbe și nouă soarta, nu, Raquel? Trebuia să ne zâmbească și nouă puțin viața.

Poate că are dreptate. Poate că n-ar trebui să mă opun viitorului. Satul lui nu este un loc rău, familia lui nu este ceva rău, nici măcar unii dintre prietenii lui nu sunt răi. De ce nu poate fi începutul a ceva ce începem să merităm? Eu vreau să lupt pentru relația noastră. Chiar vreau. Iar pentru ca acesta să funcționeze nu este suficient doar să dau pagina, să uit, trebuie și să-mi dau toată silința. Sunt dispusă să fac asta.

Chiar sunt.

Da.

Nanuk, câinele nostru Husky de patru ani, acela pe care Germán mi-/ni l-a dăruit când era pui, după ce am hotărât să amânăm *sine die* chestiunea legată de copii, este neliniștit, nu înțelege ce-i cu atâta agitație. În general, devine isteric când ne vede făcând bagaje, intuind că-l vom părăsi pentru câteva zile, lăsându-l acasă la vreun prieten, dar acum este diferit.

Împachetăm jumătate de casă și nu reușește să priceapă de ce. „Mă vor lăsa aici?“, pare să gândească. „Sau ce naiba se petrece?“

De parcă am putea să-l abandonăm! Putem să lăsăm în urmă jumătate de casă, dar câinele vine cu noi. Cum e posibil să iubești atât de mult o vietate? Nanuk m-a făcut să-mi schimb radical părerea, deși evitam în mod natural orice fel de animal domestic.

– Știi cum o să-l numim? mi-a zis Germán de îndată ce m-a văzut îmbrățișând acel cățeluș păros. Nanuk. O să-l numim Nanuk pentru că tocmai a topit într-o clipă toată gheața din inima ta.

Da, Germán poate deveni așa de ridicol și de pedant. Asta înseamnă să fii legată de un aspirant la scriitor și cinefil. Dar adevărul este că numele acela de eschimos îi venea ca turnat acelei chestii mici și păroase, cu ochii de culori diferite, pentru că în mai puțin de două minute mă îmblânzise și în mai puțin de douăzeci și patru de ore îl iubeam deja ca pe un membru al familiei. Îl iubeam cu adevărat. Și asta deși i-a luat mult până a învățat să-și facă nevoile în afara casei și deși a distrus foarte mult toate colțurile canapelei, cele două laptopuri ale noastre și două dintre cele patru picioare ale mesei din sufragerie. Cu micuțul Nanuk am învățat lucruri fundamentale sau, mai bine zis, am recuperat lucrurile cu adevărat esențiale. A fost revelator să descopăr cu el minunile pe care le oferă viața, pentru el totul însemna să se joace, să mănânce, să se plimbe. Nu exista nimic altceva și era de-ajuns. Să simt cum se bucura de fiecare descoperire, de fiecare mângâiere m-a făcut să-mi reconsider prioritățile. Poate părea o prostie, dar uneori ai nevoie ca cineva sau ceva, chiar și un câine, să te învețe să lași deoparte toate anxietățile, toate căutările inutile, toată acea harababură de scopuri, reușite, eșecuri și alte isterii în care suntem instalați, pentru a te întoarce la ceea ce este esențial, la a te bucura